

Zuurstof voor Gent

Wensen GMF gemeenteraadsverkiezingen 2006

Op 8 oktober 2006 wordt een nieuw gemeentebestuur gekozen dat de stad zal besturen van 2007 tot en met 2012. In 'Zuurstof voor Gent' stelt het Gents MilieuFront (GMF) een aantal beleidsopties voor aan de kandidaat-bestuurders die volgens de vereniging essentieel zijn om bewoners en natuur van de nodige zuurstof te voorzien.

GMF is ambitieus en vraagt dat de stad dit ook zou zijn. Want de uitdagingen zijn gigantisch. Nog nooit was er meer autoverkeer in de stad, jaarlijks vallen in Gent honderden doden door luchtvervuiling, de afvalberg en ons energieverbruik blijven torenhoog en de waterkwaliteit blijft belabberd. Niet dat de stad deze problemen allemaal alleen kan oplossen, maar toch kan ze meer dan u en ik het verschil maken. Wil Gent een voorbeeldrol op het vlak van milieu spelen, dan dringen zich extra inspanningen op.

'Zuurstof voor Gent' geeft de toekomstige bestuurders een hele reeks suggesties voor concrete maatregelen, geordend per thema: mobiliteit, lucht, groen, water, afval, energie en industrie. GMF ondersteunt daarenboven de eisen van Natuurpunt Gent, dat meer inzoomt op de thema's natuur en ruimtelijke ordening.

Beste Frontaal-lezer,
heb je zelf ook suggesties voor het stedelijk (milieu)beleid van de volgende jaren? Kruip in je pen zodat we ons memorandum nog verder kunnen verfijnen. Op dag van de Aarde (23 april) overhandigen we het aan de politici. Contacteer ons via info@gentsmilieufont.be.

MOBILITEIT

(Solo-)autoverbruik is de meest milieubelastende vervoerswijze: luchtvervuiling, lawaai, stank en ruimtegebruik zijn slechts enkele van de kwalijke gevolgen. Autogebruik leidt bovendien tot allerlei maatschappelijke problemen: ongevallen, stress, ... Dus moet autogebruik in het algemeen en in het bijzonder in de stad afgeremd worden. GMF maakt een onderscheid tussen bezoekers en bewoners. In het bijzonder dienen bezoekers ontraden te worden om met de auto de stad in te rijden. Zij moeten zo veel mogelijk met alternatieve vervoerswijzen naar de stad komen of hun wagen achterlaten aan de rand van de stad. De rand van de stad moet gezien worden als de rand van de bebouwde kom. Wie zelf binnen de bebouwde kom woont is welkom met de wagen. Toch moet ook bij bewoners het autobezit ontmoedigd worden. Dat kan door de tweede auto van een gezin te beschouwen als bezoekende wagen, maar ook door initiatieven rond autodelen actief te ondersteunen of zelf op te starten.

Fiets: 10.000 fietsenstallingen aan Gent St-Pieters tegen 2012

Gent-Sint-Pieters is het grootste station van Vlaanderen. De renovatie van het station en de omgeving zullen deze status zeker bevestigen. Bewoners en bezoekers moeten aangemoedigd worden om vanaf het station het openbaar vervoer of de fiets te nemen. De huidige en geplande fietsenstalling zijn daarvoor te beperkt.

Voorstel: Binnenkort wordt het station uitgebreid om 60.000 reizigers per dag te ontvangen. GMF wil dat er verhoudingsgewijs meer reizigers per fiets zien naar het station komen. Daarvoor dient het aantal fietsenstallingen te worden uitgebreid tot 10.000 stuks.

Fiets: sociale fietswerkplaats aan Gent Sint-Pieters

Gent-Sint-Pieters is het fietsenknooppunt van Gent. Toch is het niet altijd heel aantrekkelijk om je fiets bij het station te stallen.

Voorstel: De stad kan door middel van een sociale fietswerkplaats in het station een beleid op poten zetten om de fietsende pendelaars in de watten te leggen en de fietsenstallingen 'fietswrak-vrij' te houden. De sociale fietswerkplaats kan ook kleine herstellingen aan fietsen uitvoeren. De fietswerkplaats draagt zo bij aan een fietsvriendelijker klimaat in Gent.

Fiets: gratis fietsgebruik

Gent profileert zich als fietsstad. Vele bewoners nemen al de fiets. Maar Gent kan meer doen.

Voorstel: Op verschillende plaatsen in Gent - waaronder de Park & Ride parkings - staan gratis fietsen ter beschikking. Dit kan gekoppeld worden aan de sociale fietswerkplaatsen. Op die manier wordt de fiets een

volwaardig alternatief voor de stadsverkeer. Oostende toont dat het kan. Ook Lyon heeft een uitgewerkt witte fietsensysteem. Hier vraagt men een kleine vergoeding voor het fietsgebruik.

Auto: Park en Ride: uitbouw en verbetering

De stad Gent heeft enkele Park en Ride parkings. Jammer genoeg worden deze nog onderbenut. Voorstel GMF: De bus- of tramverbinding met de stad kan beter. Ook moet elke grote toegangsweg uitgerust worden met een Park & Ride parking. Vanaf deze parking moet de rijweg versmallen en moet het openbaar vervoer een eigen bedding krijgen tot in het centrum. Zo wordt het gebruik van de Park & Ride parkings de meest logische keuze voor wie Gent binnenkomt. Samen met het gratis fietssysteem wordt Gent een voorbeeld over hoe de bezoekers van Gent aangemaand worden om de auto uit de binnenstad te houden.

Fiets & voetganger: netwerk trage wegen uitbouwen

De stad beschikt over een goed uitgewerkt plan met een fietsroutenetwerk. Voorstel: GMF vraagt om dit versneld uit te bouwen. De trage wegen uit de atlas der buurtwegen verdienen hierin een plaats. Twee voorbeelden: GMF ijvert voor een duidelijk herkenbare trage weg langs de Leie. en bij het nieuw te ontsluiten gebied Alsberghe-Van Oost kan de oude trage weg zoals aangegeven in de atlas der buurtwegen heropend worden.

Openbaar vervoer: randstedelijk openbaar vervoer

Gent-Sint-Pieters is het belangrijkste station van Vlaanderen. De verbinding met andere steden is behoorlijk. Rond Gent met de trein geraken is echter veelal moeilijk of onmogelijk. Voorstel: De stad moet aandringen bij de NMBS om werk te maken van een randstedelijk expresnet van stedelijke snelle en flexibele treinen. De Pinte, Drongen, Merelbeke, Sint-Denijs-Westrem en Wondelgem moeten beter bediend worden. In Evergem, Destelbergen, Oostakker, Zelzate en de kanaalgemeenten moet een stopplaats komen. De sporen liggen meestal klaar. Nu nog de trein laten rijden en laten stoppen.

Openbaar vervoer: plannen Gent-Sint-Pieters buitensporig

De stad heeft megalomane plannen voor de stationsbuurt. De plannen zijn een bedreiging voor de draagkracht van de buurt. Voorstel: GMF vraagt - in een notendop - dat deze toplocatie voor openbaar vervoer niet verknoeid wordt door dagelijks duizenden auto's aan te trekken. De plannen voor een nieuwe weg naar het station moeten worden opgeborgen, de hoogbouw moet kleinschaliger, er moet een gezonde mix van functies komen en bovenal mogen er hoogstens 600 i.p.v. 3000 parkeerplaatsen komen.

Auto: knip de straat (in woonwijken)

Vele straten zijn zuivere woonstraten. Toch worden ze dikwijls gebruikt als doorgangstraat. Voorstel: Als je een straat met paaltjes in twee knipt, blijven alle huizen bereikbaar, maar wordt alle doorgaand verkeer de pas afgesneden. Opeens wordt de straat terug een veilige plaats om te spelen en te sporten. De Meersstraat in de St-Pauluswijk is daar een uitstekend voorbeeld van. Ook Drongenhof, Zwarte Zusterstraat en Tweebruggenstraat bewijzen dat het kan. In het centrum en de 19^e eeuwse Gordel kunnen talloze straten 'geknipt' worden om hun zuivere functie als woonstraat te vervullen.

Auto: 30% van de parkeerplaatsen omgezet in groen en fietsenstallingen

30% van de Gentse gezinnen heeft geen auto en draagt zo bij aan de leefbaarheid van de stad (stel je maar eens voor dat die ook allemaal een auto zouden hebben!). Bijna alle parkeerruimte is voorbehouden voor auto's en dus voor de andere 70% Gentenaars. Voorstel: GMF vraagt dat 30% van de parkeerplaatsen omgezet wordt in groenvoorziening, fietsrekken, zitbanken en speeltuigen.

Auto: Fly-over Zuidpark afbreken

De fly-over aan het Zuidpark is een historische vergissing. Deze betonnen mastodont brengt het autosnelwegverkeer rechtstreeks in het historische hart van de stad en vormt de beste reden om niet met het openbaar vervoer naar Gent te komen. Het park en de omliggende buurt zijn al hun gezelligheid kwijt door deze kolos en het voorbijrazende autoverkeer. Zoiets hoort niet in het centrum thuis. Voorstel: GMF vindt dat de Fly-over onverwijld moet afgebroken worden tot aan de stadsring. Een Park & Ride parking moet bezoekers toelaten Gent op een vlotte manier binnen te raken. GMF suggereert om ter hoogte van de Schelde de brokstukken van de afgebroken fly-over rechtop te zetten als bakken voor de automobilisten: 'tot hier en niet verder'.

Auto: 2000 autodelers in 2012

Veel mensen hebben geen auto nodig voor hun woon-werk verplaatsing. 27,7 procent van de mensen woont op minder dan 5 km van hun werk. Er zijn héél veel potentiële autodelers als je kijkt hoeveel auto's

er bewegingsloos in de straten staan. Ondanks de late start blijkt autodelen aan te slaan in Gent: bij de vorige verkiezingen vroeg GMF 1000 autodelers tegen 2006 en het zullen er naar verwachting een 300-tal worden.

Voorstel: Om het aantal auto's in Gent echt terug te dringen moet autodelen blijvend en degelijk ondersteund worden, zodat het aantal kan aangroeien tot 2000 tegen het eind van de volgende legislatuur.

Auto: Inrichting openbare weg: vrije busbanen en fiets- en wandelvoorzieningen

Voorstel: GMF staat voor een autoluw Gent. Zachte mobiliteit en openbaar vervoer moeten meer kansen krijgen. Een heel efficiënte methode om openbaar vervoer te promoten is het aanleggen van vrije busbanen gecombineerd met een degelijk fiets- en wandelpad. De stad moet bij heraanleg van drukke verkeersaders resoluut de kaart van het openbaar vervoer, fietsers en wandelaars trekken.

LUCHT

Gent hapt naar adem. Vlaanderen telt jaarlijks 13 000 vroegtijdige overlijdens door toedoen van fijn stof. Fijn stof is voornamelijk afkomstig van dieseluitstoot en industriële processen. Omgerekend betekent dit 325 Gentse overlijdens per jaar. We vrezen dat dit er nog veel meer zijn aangezien het meetpunt in Evergem aantoonde dat de Gentse kanaalzone één van de punten is met de meeste overschrijdingen van de Europese fijn stof norm! Fijn stof is vooral een lokaal probleem. Waar veel mensen wonen moet het probleem prioritair aangepakt worden. Een goed mobiliteitsbeleid gaat hand in hand met de aanpak van de luchtvervuiling. GMF wil dat de stad een fijn stof plan opmaakt waarin volgende maatregelen voor zuurstof in Gent aan bod komen.

Fijn stof: vervuilende dieselwagens zonder roetfilter niet welkom in de stad

In de stad is de belangrijkste bron van fijn stof de dieselauto. De stad kan de wagens geen normen opleggen, maar het verkeer wel zoveel mogelijk aan banden leggen.

Voorstel: GMF wil dat de stad dieselauto's uit de stad weert bij smogalarm. Dit kan bijvoorbeeld door het instellen van emissiearme zones.

In deze gebieden mogen alleen diesel(vracht)wagens komen die voldoen aan de Euro-3-norm, of die in het bezit zijn van een aanvullende roetfilter. De steden Tilburg en Amsterdam hebben milieuzones afgebakend waar dieselauto's bij zware luchtvervuiling niet mogen rijden.

Lucht: eigen wagenpark aanpassen

Voorstel: Voor haar eigen wagenpark moeten de stad, de autonome gemeentebesturen en Ivago tegen 2009 roetfilters installeren op alle dieselauto's of overschakelen op Pure Planten Olie. Bij de aankoop van nieuwe voertuigen zijn de milieuprestaties van het voertuig doorslaggevend voor de aanschaf.

Fijn stof: geen nieuwe wegen of parkings zolang de EU-norm niet gehaald wordt

In Gent wordt de Europese fijn stof norm jaarlijks overschreden. De overheid moet volgens Europese richtlijnen maatregelen nemen om onder de norm te blijven. De norm wordt in 2010 nog strenger. De stad kan met het huidige autostimulerend beleid nooit tegemoet komen aan deze norm.

Voorstel: Grootschalige nieuwe autoprojecten zijn dan uit den boze. Vergunningen aan nieuwe inrichtingen die veel fijn stof uitstoten kunnen niet langer. De haven biedt nu al korting aan schepen die niet op zware diesel varen. De stad moet onderzoeken of dit uitgebreid kan worden.

Lucht: zichtbare continue meters

Veel Gentenaars zijn zich niet bewust van de luchtkwaliteit en het gevaar van de luchtvervuiling voor de gezondheid. Nochtans is dit bewustzijn bij de bewoners onontbeerlijk voor het draagvlak om doortastende maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Voorstel: GMF wil dat de stad op goed zichtbare locaties meetapparatuur plaatst. De reclamecampagnes voor zuinige en milieuvriendelijke auto's tonen dat het kan.

De gegevens van dit meetnet moeten constant en zo breed mogelijk gecommuniceerd worden. De stad moet ook aangeven wat de burger kan doen bij slechte luchtkwaliteit.

Lucht: Gent enkele keren per jaar verkeersvrij

Gent doet officieel elk jaar mee met de verkeersvrije zondag, zij het enkel voor een beperkte zone. Brussel toont hoe het kan. Reeds enkele jaren is het ganse gebied binnen de Brusselse grote ring een keer per jaar autovrij en dan bruist de stad opeens van mensen en leven. Er zijn tal van activiteiten. Voorstel: GMF wil enkele keren per jaar een echte verkeersvrije dag in gans Gent (of bvb. het gebied binnen de R4).

GROEN

Investeren in meer groen is niet alleen belangrijk voor het behoud van fauna en flora. Groene gebieden bieden de inwoners de mogelijkheid om in eigen stad tot rust te komen, te wandelen of te spelen. Laatst is zelfs aangetoond dat mensen uit een ziekenhuis sneller genezen als ze een kamer hebben met zicht op groen. De stad moet dus zorgen voor natuur rond de stad maar vooral ook in de stad. Zichtbaar en toegankelijk groen, zodat zo veel mogelijk mensen kunnen genieten van deze natuurlijke eilandjes. In het MIRA-rapport van 2003 staat immers dat Gent slecht scoort op vlak van beschikbaarheid van buurt- en wijkgroen. Frappant is ook dat in Gent van de laagste inkomensklasse 47% van de inwoners groen in de buurt heeft terwijl 92% van de hoogste inkomens over groen in de nabijheid beschikken. In 2006 komt het groenbeleid goed op gang. Er komen verschillende buurt- en wijkparkjes bij.

Bos: 800 ha bos bijgeplant tegen 2012

Het Ruimtelijk Structuurplan Gent beloofde 800 ha bos in vier groenpolen rond Gent. Dat was nodig om een grote inhaalbeweging te maken. Momenteel beschikt Gent slechts over 54 ha toegankelijk bos (2m² per inwoner) en is daarmee één van de bosarmste steden in Vlaanderen. Het Ruimtelijk Uitvoeringsplan Grootstedelijk gebied Gent voorziet opeens heel wat minder nieuw bos dat deels dan nog jarenlang op zich zal laten wachten.

Voorstel: GMF vraagt dat de stad Gent bijkomend stadsbos verwerft of aanplanten, zodat de beloofde 800 ha alsnog gerealiseerd wordt.

Groen: werk maken van buurt- en wijkparken

Onder buurt- en wijkgroen vallen alle parken groter dan 1 hectare binnen een wandelafstand van 400 meter. De stad heeft zichzelf de norm van 10m² buurt- en wijkgroen per inwoner opgelegd. Hiervoor is bijkomend 150 hectare park nodig. Vooral in het stadscentrum zijn er te weinig parken van voldoende omvang. Van verschillende nieuwe parken zijn de plannen opgemaakt en kan de effectieve realisatie gestart worden.

Voorstel: GMF wil dat het tempo van de realisatie van nieuw wijkgroen verhoogt zodat meer oppervlakte gerealiseerd wordt tijdens de nieuwe legislatuur.

Groen: microparkjes in alle dichtst bebouwde gebieden

Voor de dichtst bebouwde gebieden is onteigening voor openbaar groen dikwijls de enige mogelijkheid. In de wijk van de Brugse poort worden zo extra parkjes voorzien.

Voorstel: Extra groen kan ook door de aanplant van groen bij de heraanleg van straten of door het vergroenen van driehoekige pleintjes die nu ingenomen worden door het verkeer (bvb. Ekkergerestraat, Twaalfkameren, De Vigne plein, Metdepenningenstraat, Anseeleplein...). Ongebruikte panden en terreinen kunnen omgetoverd worden tot groene pareltjes (bvb. politieparking Ekkergerem).

Parken: ontharden

Het Albertpark is decorgroen voor wie de autostrade op- of afrijdt. Het Citadelpark wordt ontsierd door beton en allerhande bouwsels.

Voorstel: Deze twee onvervangbare open ruimtes moeten weer hun vroegere oppervlakte, waarde en uitstraling terug winnen.

WATER

In 2015 moeten alle natuurlijke waterlopen zich volgens het decreet Integraal Waterbeleid in een goede ecologische toestand bevinden.

Een belangrijke aspect is zorgen dat er enkel gezuiverd water in het oppervlaktewater komt. Maar ook een meer natuurlijke (inrichting van de) waterloop is noodzakelijk om die goede toestand te bereiken.

De stad werkt via de deelbekkenbeheerplannen aan een integraal waterbeleid. In een integraal waterbeleid worden alle aspecten van water, zowel het oppervlaktewater als het grondwater, als de structuur en infrastructuur mee in beschouwing genomen. Want al dat water staat in relatie met elkaar. Zo is ook een geïntegreerde visie nodig rond de aanpak van wateroverlast. Een oplossing van de wateroverlast op één punt mag geen overlast creëren op een andere plaats.

Om de waterkwaliteit te verbeteren zijn investeringen nodig. Het gemeentelijk rioleringsnet is aan vernieuwing toe. Maar voor de rest is het investeren in beton, overstorten en collectoren voorbij. Het waterbeleid zal in de toekomst een kleinschalig gebiedsgerichte aanpak moeten hanteren met zoveel mogelijk aandacht voor aansluiten en ontkoppelen.

De doelstelling om in 2009 al het huishoudelijk afvalwater van Gent te zuiveren is haalbaar.

Watertoets systematisch toepassen

De watertoets is een belangrijk instrument om de plannen, vergunningen en programma's bij te sturen.

Voorstel: Een goed overleg met de dienst stedenbouw en ruimtelijke planning is daarvoor onontbeerlijk. Het nodige personeel moet daarvoor aangeworven worden.

Regenwater: regenwater afkoppelen en/of laten infiltreren

Ons grootschalig waterzuiveringssysteem is te log, te weinig moduleerbaar en weet geen blijf met onze grillige weersomstandigheden. Bij overvloedige regenval loopt het afvalwater letterlijk de spuigaten uit. Nog meer pompen, beton of wachtbekkens zijn niet de oplossing. Regenwater moet zo veel en zo snel mogelijk uit onze rioleringen worden geweerd, want het belemmert de goede werking van de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Het regenwater moet kunnen infiltreren en waar dit niet kan moet het water worden afgevoerd naar een waterloop. Gelukkig is Gent doorzeefd met wateraders.

Voorstel: Bij elke heraanleg van een straat systematisch kiezen voor gescheiden riolering en op korte termijn grote verharde oppervlakten afkoppelen van het rioolstelsel (zie verder). Recente voorbeelden waar het geen afkoppeling gebeurde zijn: het ziekenhuiscomplex Sint-Lucas en het industriegebied Ottergemse Steenweg Zuid.

Rioolwater: lekkende rioleringen vervangen

Gent heeft een uitgebreid rioleringsnet. De theoretische rioleringsgraad bedraagt 94 % (cijfer 2005). In werkelijkheid is dit cijfer veel lager. De stad weet vaak niet welke huizen dan al dan niet aangesloten zijn op de riolering. Ook is de staat van het rioleringsstelsel op vele plaatsen slecht met als gevolg dat het voetpad of de weg inzakt.

Voorstel: GMF vraagt dat de stad afstapt van het ad hoc beleid en dringend investeert in nieuwe rioleringen op basis van een doordacht beleid. Dit kan door het laten uitvoeren van een hydronautstudie, waarbij het ganse net in kaart gebracht wordt. Tegelijkertijd met de aanleg van de vuilwaterbuis (riolering), legt de stad een hemelwaterbuis aan (gescheiden stelsel) (zie boven)

Water: af- en aankoppelen per straat / wijk

Nog al te vaak worden nieuwe rioleringen aangelegd zonder dat alle mogelijkheden van aansluiten en afkoppelen gerealiseerd worden.

Voorstel: Bij elk nieuw rioleringsproject komt er ook een actieve communicatie naar alle bewoners die vallen onder het project. AquaRio moet alle vuilwaterbuizen op de riolering aansluiten en ervoor zorgen dat er geen regenwater in terecht komt. Overleg met de eigenaars van de huizen is hiervoor noodzakelijk. Maar tegelijkertijd moet Gent / AquaRio een voldoende hoge subsidie of vermindering van op de drinkwaterfactuur (ecologische tegemoetkoming) voorzien zodat de particulier de stap zet om er voor te zorgen dat er geen hemelwater op het openbaar domein komt.

Water: ruimte geven

De binnenstad van Gent is erg versteend. Het water daar meer ruimte geven is niet mogelijk. Dit kan wel buiten de kernstad. De herinrichting van de Lieve is zo'n project. Maar er zijn nog meer mogelijkheden waar de stad initiatief kan nemen om waterlopen meer ruimte te geven.

Afvalwater: kleinschalige zuivering voor kleine woonkernen

Voorstel: In de rand rond Gent komt het afvalwater van de wijk 'Heilig Huizeken' in Drongen en het afvalwater van Mendonk, Desteldonk en Sint-Kruis-Winkel in oppervlaktewater. Kleinschalige waterzuivering is voor deze kleinere woonkernen de oplossing. Ook voor een deel van de Assels is een KWZI noodzakelijk.

Afvalwater: Gent/Aquario maakt werk van de individuele zuivering

Voorstel: Het stadsbestuur moet de eigenaars van de huizen die nooit aangesloten zullen worden op de riolering aanzetten om hun huishoudelijk afvalwater te zuiveren met een IBA. De stad Gent / AquaRio kan zelf de IBA onderhouden. Zij bouwt zo de nodige know-how op. De eigenaars betalen.

Recreatiewater: Blauwe Vlag voor de Blaarmeersen

Duizenden Gentenaars komen zich ontspannen in het water van de Blaarmeersen. Het is maar logisch dat het water aan de strengste normen moet voldoen.

Voorstel: Een ideale manier om hieraan te voldoen en hierover te communiceren is een Blauwe Vlag behalen. De Blauwe Vlag werd al drie jaar niet meer gehaald.

Zuiver water in de Blaarmeersen gaat niet samen met een uitbreiding van het recreatief gedeelte in de Blaarmeersen en de verwijdering van de rietkragen aan de rand van het water.

Recreatiewater: waterspeelplaatsen en fontein

Water in de stad verhoogt de kwaliteit van de leefomgeving.

Voorstel: In een versteende stad kan dit via waterspeelplaatsen voor kinderen, vijvers of fontein (eventueel waarin geploeterd mag worden). Vooral als die waterpartijen omgeven zijn door voldoende groen kan het een oase zijn in de stad.

Pure Coupure: natuurlijke oevers voor de Coupure

Begin jaren '80 werd de Coupure 'afgewerkt' met betonnen oevers, ondanks het feit dat daar nooit meer een schip zou voorbij varen. De micro-experimentjes met oeverplanten aan de Coupure hebben bewezen dat het mogelijk is om op een eenvoudige manier te werken aan waterleven.

Voorstel: GMF wil dat de Coupure een groene corridor in de stad wordt. Via damplanken, die net niet boven het wateroppervlak uitsteken, wordt de volledige Coupure aan weerszijden een meter versmald. In plaats van de steriele betonnen wanden kan tussen de damplanken en de huidige oever op steenpuin vegetatie en fauna welig tieren. En zo wordt de coupure een lust voor het oog en een paradijs voor het watertoerisme, de natuurliefhebber, de vissers en de bewoners.

Grondwater: afbouw vergunde debieten door afroming bij elke hervergunning

De toestand van het grondwater in Vlaanderen is desastreus. De diepe grondwaterlagen onder Gent raken uitgeput onder invloed van intensieve bemaling. De stad staat in voor het verlenen van Klasse II-vergunningen.

Voorstel: GMF vraagt dat bij hervergunning van grondwaterbemalingen telkens wordt onderzocht of het gebruik van grondwateralternatieven mogelijk is. Bij een hervergunning moet het vergunde debiet altijd dalen. Alleen zo kunnen we de grondwaterdaling stoppen. De stad moet nauwgezet toezien op illegale winningen.

AFVAL

De jongste jaren is er duidelijk meer aandacht voor de afvalproblematiek. Nagenoeg iedere gemeente heeft zijn containerpark, veel huishoudens selecteren bij de vleet,... De Vlaming is sorteerkampioen. In bijna ieder beleidsdocument is het uitgangspunt 'voorkomen van afval'. Toch was de afvalberg nog nooit zo groot als vandaag. In de praktijk blijft preventie het kleine broertje. Daarom moeten er meer inspanningen gedaan worden om afval daadwerkelijk te voorkomen. In Gent totaal nog zo'n 476 kg per inwoner per jaar. GMF wil dit cijfer tijdens de komende bestuursperiode zien dalen tot 400 kg.

GFT: GFT-inzameling (zeker in het landelijk gebied) vervangen door kippen en composthopen

Groenten- fruit- en tuinafval hoort niet bij het (rest)afval. In de eerste plaats moeten mensen hun organisch afval thuis kunnen hergebruiken door te composteren of door kippen te houden. Voorstel: De GFT-ophaling in landelijk gebied is overbodig. In de kernstad is composteren voor sommige mensen niet mogelijk. Daar moet de stad de mogelijkheid onderzoeken om per wijk te composteren. Het opschorten van de dure GFT-inzameling kan heel wat geld uitsparen. Geld dat kan geïnvesteerd worden in preventie-initiatieven.

PMD: alle verpakkingen inzamelen en 50 cent per zak aanrekenen

Voor de meeste verpakkingen die in de PMD-zak terecht kunnen, zijn retour alternatieven beschikbaar. Momenteel kost een PMD-zak slechts een tiende van de prijs van een restafvalzak. Een goedkope PMD-zak stimuleert het gebruik van wegwerpverpakkingen.

Voorstel: Het duurder maken van de PMD-zak gekoppeld aan een intensieve bewustmakingscampagne over verpakkingen moet de consument naar duurzamere hergebruiksalternatieven leiden. De consument betaalt vandaag tweemaal voor die verpakkingen die niet in de PMD-zak terecht kunnen: eenmaal bij aankoop voor het groene punt van Fost-Plus en een tweede maal voor de grijze zak. Daarom moeten alle verpakkingen waarop een groen-punt staat in de PMD-zak terecht kunnen.

Katoenen luiers: premie

Elk kind dat grootgebracht wordt in katoenen luiers spaart één ton restafval uit. De stad Leuven bewijst dat je met een premie en een bewustmakingscampagne gemakkelijk 10% van de ouders van pasgeborenen kan overtuigen om te kiezen voor katoen. Dit zou omgerekend voor Gent een afvalbesparing betekenen van 250 ton per jaar.

Voorstel: GMF wil dat er een premie van 125€ komt.

Groenafval: gratis inzameling via containerpark vervangen door rijdende verhakselaar

Mensen met een tuin hebben groenafval. Deze moeten in staat zijn om hun groenafval uit eigen tuin te verwerken.

Voorstel: Een mobiele hakselaar kan door de inwoners besteld worden. Toegang tot het containerpark voor groenafval moet betalend worden afhankelijk van het volume. Het eindproduct wordt gratis ter beschikking gesteld aan de inwoners.

Containerpark: aantal gratis beurten afbouwen tot 6 in 2012

In 2004 is de containerpark-kaart ingevoerd. Op zich een goed initiatief. Nu kan je echter 24 keer per jaar gratis naar het containerpark. Veel te veel voor een modaal huisgezin. Dit stelsel lijkt op maat van KMO's te zijn geschreven.

Voorstel: GMF wil dat het aantal gratis containerparkbeurten stelselmatig verminderd wordt tot 6 per jaar in 2012. Mensen die meer willen komen, kunnen dat mits betaling. Bouwers en verbouwers krijgen meer beurten wanneer ze een bouwvergunning kunnen voorleggen. GMF kiest voor een kostendekkende tariefstructuur zoals bij de meeste andere intercommunales al bestaat.

Tuinen: Ontdoeze-van-de-pelouze

Gras is niet groen. Gras zorgt zowel bij thuiscomposteerders als professionele composteerinrichtingen voor problemen.

Voorstel: De stad zet een bewustmakingscampagne op om de inwoners te overtuigen hun pelouze in te ruilen voor een afvalarme tuin.

ENERGIE

Onze energievoorziening is allesbehalve duurzaam. Verbranding van fossiele brandstoffen veroorzaakt klimaatverandering. Alle zeilen moeten bijgezet worden om minder energie te verbruiken en alternatieve energie op te wekken. De stad Gent kan daar een belangrijke katalyserende rol in spelen.

Energie: Gent heeft een lokaal Kyotoplan

Vlaanderen engageert zich om tegen 2012 5,7% minder CO₂ uit te stoten. De steden en gemeenten moeten daarin hun steentje kunnen bijdragen. GMF wil dat de stad een klimaatbeleidsplan opmaakt en zich engageert om tenminste ook 6% minder CO₂ uit te stoten tegen 2012. Het klimaatsbeleidplan moet breed gedragen zijn en moet maatregelen aankondigen voor het ganse Gentse grondgebied. De stad Delft heeft al jaren een uiterst succesvol klimaatbeleidsplan. Het klimaatbeleidsplan moet de basis en katalysator zijn van de energiepolicies van de stad. Het moet alle stadsbewoners kunnen aanspreken door de bevolking te sensibiliseren of door financiële stimuli. Het plan moet de aanzet vormen van een hele reeds acties naar industrie, bewoners en mobiliteit.

Duurzaam bouwen: nieuwe bib als voorbeeldproject

Duurzaam en energievriendelijk bouwen is geen utopie. Dit bewijzen talloze projecten. In 2005 start de bouw van een nieuw NME centrum dat een voorbeeld zal zijn op vlak van duurzaam bouwen.

Voorstel: Ook tijdens de nieuwe legislatuur is een nieuw project nodig. Bij grote nieuwbouwprojecten moet prioriteit worden gegeven aan energieprestatie (vb kantoor havenbedrijf). De nieuwe stadsbibliotheek krijgt heel wat middelen toegeschoven. Ongetwijfeld zullen heel wat centen naar vernieuwende architectuur gaan. Waarom zou daar geen ruimte zijn voor een energieneutrale bibliotheek. Ook vraagt GMF alvast zonneboilers op alle zwembaden en stadsscholen en hoogrendementsglas in alle stadsgebouwen.

Duurzaam bouwen: aanvullende subsidies

Bouwers en verbouwers krijgen subsidies voor energievriendelijke verbouwingen. De stad Gent kan een subsidiessupplement bovenop de bestaande subsidies toekennen.

Voorstel: GMF vraagt een subsidie voor muur- en dakisolatie, zonneboiler, gaswandkachels en regenwatersystemen. De bewoners moeten natuurlijk goede informatie krijgen over energiebesparing. Dit kan door het oprichten van een energieloket. Dit kan eventueel (in samenspraak) met de MilieuAdviesWinkel.

Duurzaam bouwen: energievriendelijke bouwverordening opleggen en controleren

Huishoudens consumeren nog altijd heel veel energie. Bij verbouwingen enkele basismaatregelen opleggen kan heel wat energie besparen.

Voorstel: In de algemene bouw- en verkavelingsverordening moeten energiebesparingsmaatregelen opgenomen worden, zoals zongericht verkavelen, groendaken, zonnepanelen,... Deze maatregelen moeten vanzelfsprekend gecontroleerd worden en dit niet alleen op planniveau maar ook op het terrein.

Duurzame energie: stad koopt groene stroom

Om de productie van groene stroom te ondersteunen is het belangrijk dat er vraag is naar groene stroom. De stad Gent heeft een aanzienlijk energieverbruik. Als de stad Gent groene stroom aankoopt kan dit een serieuze stimulans betekenen.

Voorstel: GMF vraagt dat de stad voor al zijn diensten en voor straatverlichting groene stroom aankoopt.

Bedrijven: energiebesparing en alternatieve energie stimuleren

Bedrijven zijn grote energieverslinders. Ze hebben er baat bij om energie te besparen. Ze hebben dikwijls ook de mogelijkheid om zelf energie te gaan opwekken.

Voorstel: De stad bekijkt bij nieuwe milieuvergunning of er potentieel is bij bedrijven om energie te besparen of hernieuwbare stroom op te wekken.

Uitbreiding stadsverwarmingnet

De grootste chauffageketel van Gent staat aan de Ham. De SPE centrale bedient duizenden Gentenaars van warmte met de restwarmte van een elektriciteitscentrale. Er is nog heel wat capaciteit beschikbaar om het netwerk uit te breiden.

Voorstel: De stad onderneemt stappen om het SPE-stadsverwarmingsnet uit te breiden naar andere grootverbruikers. De stad moet eveneens stappen ondernemen om de afvalwarmte van de andere elektriciteitscentrales (Ringvaart en Rodenhuisse) nuttig aan te wenden bvb. voor de serre teelt in Oostakker-Lochristi.

INDUSTRIE

Gent is een belangrijk economisch en industrieel knooppunt. Dat wil GMF ook zo houden. GMF wil wel de kwalijke gevolgen voor mens en milieu zoveel mogelijk binnen de perken houden. Dit kan slechts door middel van een doorgedreven handhaving. GMF wil zelfs verder gaan. Ze wil van de Gentse haven de eerste milieuhaven maken: Flanders Environmental Valley.

Haven: Haven van Gent wordt milieuhaven Flanders Environmental Valley

De haven staat dikwijls synoniem met milieuvervuiling en ruimteverspilling. De afgelopen jaren is er een verbetering merkbaar. Maar het kan nog veel beter.

Voorstel: De Gentse haven heeft alle troeven in handen om zich te profileren als milieuhaven: Flanders environmental valley. Een haven waar innovatieve en milieuvriendelijke bedrijven een plaats hebben, waar groene energie geproduceerd wordt en waar natuurontwikkeling wordt gepromoot. Mogelijke initiatieven zijn het windmolenpark rond het Kluizendok uitbreiden, milieuvriendelijke bedrijven aantrekken en industriële ecosysteem aanmoedigen. In de Gentse haven liggen 1000 ha ongebruikte bedrijventerreinen. Waarom eerst niet deze reserves aanspreken en werk maken van zuinig ruimtegebruik? Enkele voorbeelden zijn: de auto's Honda en Volvo in parkeerplaatsen laten stapelen, een heffing op leegstaande bedrijfsterreinen en verder saneren van vervuilde sites in samenwerking met de privé.

Handhaving: planmatig en systematisch

Bedrijven worden nauwelijks gecontroleerd. Een klasse I bedrijf heeft kans om 1 maal om de 10 jaar een inspecteur over de vloer te krijgen. Een klasse II bedrijf zal zich nog minder zorgen hoeven te maken. En dit laat zich voelen. Bij een onderzoek uitgevoerd vorig jaar in Puurs en Bornem bleek dat het met de naleving van milieuwetgeving heel pover was gesteld. Slechts één bedrijf op zestig was volledig in orde.

Voorstel: GMF wil dat de stad een handhavingsplan opmaakt om zo alle bedrijven planmatig en regelmatig te controleren. Het plan en de rapportage moeten jaarlijks voorgelegd worden aan de gemeente- en milieuraad. De milieudienst moet daarvoor extra middelen en personeel krijgen.

Vergunningen: milieuzonering

Ook in zwaar vervuilde zones worden vandaag nog milieuvergunningen toegekend.

Voorstel: Het kan voor GMF niet dat daarvoor milieukwaliteitsnormen overschreden worden. Vlaanderen is een hotspot voor wat betreft milieuvervuiling. Stedelijke gebieden doen natuurlijk nog slechter. Op die plaatsen waar al belangrijke vervuilingbronnen aanwezig zijn moet de milieuvergunnende overheid resoluut kiezen voor andere dan milieuvervuilende activiteiten. De milieukwaliteitsnormen voor lucht en water zijn daarbij de maximaal toelaatbare norm.

Gents MilieuFront vzw
Koningin Maria Hendrikaplein 5
9000 Gent
09 242 87 54